

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leto	K 22—
nol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	5-50
pa mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Exlex!

Bila je kratka, a pomemljiva seja deželnega zборa dne 28. decembra t.l. Pri provizoriju je poročal v imenu deželnega odbora gospod dr. Evgen Lampe in predlagal je tukaj provizorija, tudi sledenje resolucijo: Deželni odbor se pooblašča, da sme pred izposlovanjem najvišje sankcije v tem zasedanju sprejetih zakonskih načrtov, oziroma pred izposlovanjem ujavišje odobritve deželnoborskih sklepov bodisi iz lastne iniciative, bodi si po želji vlade potrebne izpremenje besedila, oziroma dopolnila v kolikor odgovarjajo smislu dotednih zakonskih načrtov, in ne zadevajo bistvenih določil, z vlado dogovoriti in izvršiti.

Ta poskus legislatorične silovosti, o katerem je dr. Lampe sramljivo in jekljejo poročal, tako, da se v zbornici niti vedelo ni, o čem, da pravzaprav jeklja politični posenjak, je prava politična sleparja! O tukaj resoluciji deželni odbor ni nikdar sklepal — vlcic temu pa jo je predlagal referent deželnega odbora g. dr. Lampe, ki ni snel drugega poročati, nego ono, kar se je sklenilo v deželnem odboru. Deželni odbornik Lampe nastopil je torej s krinko pred obrazom, na zvihačen način si je pridela lastnost poročevalca deželnega odbora, ter je tako zborneo v znoto priveden. V civilnem življenju se imenuje tako postopanje goljufija, v političnem življenju je pa bodejo naši klerikale imenovali izvršno in fino »potezos! V resnici pa je sramotno za stranko, če skuša posluževati se takih političnih falotarij, kar je predležeča resolucija! Zaano je, da so zakonski načrti, sklenjeni v zadnjem zasedanju deželnega zboru pod bičem deželnega glavarja, pravi legislatorični nestvorji, lahko bi se trdilo o teh zakonodajskih raztrganijih strehah: luknica je pri luknici, pa vendar klove ne drži! In sedaj potrebuje ta glavnera legislatorična tovarna težaka, ki bi šival, polival, krpal, in bog ve, kaj vse počenjal z zakonskimi načrti, da bi se vsaj za silo umeti dali. In ta težak bodi deželni odbor, ta težak bodi klerikalna trojica v deželnem odboru kranjskemu, katera naj dobi po najnovješji Lampetovi resoluciji pooblastilo, da sme po deželnem zboru sklenjene zakone

spreminjati in **dopolnovati**, bodi si po lastni inicijativi, bodi si na željo vlade. Z drugimi besedami povedano: Jare, Pegan, Lampe v družbi z baronom Schwarzem bodejo v bodoče edini legislatorični dežele kranjske! In spremnili se bodo zakoni »na željo vlade«; ednejšega položaja, nego ga vstvarja ta »zelja vlade« niti misliti ne moremo! In pa dalje: deželni odbor naj sklepa **dopolnila** k zakonskim načrtom, katere je sklenil deželni zbor. Dr. Lampe sicer dostavlja: v kolikor odgovarjajo smislu dotednih zakonskih načrtov, in v kolikor ne zadevajo bistvenih določil teh načrtov! Vse to bodi: v rokah deželnega odbora, kojega legislatorična moč bo potem stala nad deželnim zborom. Ustava dežele je s tem vržena na nos, deželni zbor je zgolj legislatorična karikatura, katera nima druge naloge, nego prenašati bidermajerske hlimbe deželnega glavarja, ki s tem, da je proglašil Lampetovo resolucijo za sprejetu — ne da bi bil zahteval kvalifikovano večino, dosegel žalostni vrvunc nejavejega zakonodomstva, kar smo ga do sedaj doživelj v ti kronovini.

Da se ima Lampetova resolucija, ki takorečo sistira deželno ustavo, predložiti v najvišjo sankejo, tega menda tudi glavar pl. Šuklje prezerte ne bo mogel! Sedaj tičimo v ex lex v položaju do trebulka, potem bi pa tičali v tem položaju do grla! Pravzaprav ne mi — temveč klerikalna stranka!

Po našem mnenju je klerikalna stranka s svojo resolucijo napravila veliko politično budalost, ali pa vsej veliko politično otročario. Take reči so v konstitucionalni državi nemogoče, naj jih zastopa že dr. Lampe, ali pa dr. Krek. Resolucija je politična oslarna v pravem pomenu besede, je pljunek proti nebu, ki nazaj pada na tistega, ki se je izpljuval. Več kot je takih kozlarij pri klerikalni stranki, tem slabše za njo! Niti najmanjšega povoda niti, da bi nas take resolucije, ki so bile pobrane iz košerice »Boltatovega Pepeta na Kundelovem« — potrle ali v strah pravile. Dokler veljajo ustavní zakoni, ne more veljave imeti, kar je skle-

njenio izven teh zakonov! Zatorej je malo pametno kričanje v naših vrstah: »Zopet so nas klerikale faj dali!« Smešno! Če bi v deželnem zboru predlagal dr. Lampe, da naj se dr. Tavčarju odreže desna noga, dr. Novaku pa leva noga, in če bi za ta predlog glasovala klerikalna večina, ali bi potem dr. Tavčar v resnici nujno slovo vzeti od svoje desne, dr. Novak pa od svoje leve noge? Torej! Resnica pa ostane: politične kozlarije škodujejo le tisti stranki, katere so izčimile te kozlarije! Dr. I. T.

Gosposka zbornica.

Plenarna seja.

Dunaj, 29. decembra. Gosposka zbornica je v današnji seji po dolgi politični debati sprejela začasni proračun in pooblaščeni zakon z dodatnim zakonom o pospeševanju živinoreje. Začetkom seje so bili nekateri novoimenovani člani gosposke zbornice zaprteženi: Malorus dv. svetaš Horbaczewski, bivši rektor češke univerze, je prizel v malorskem jeziku. Nato pa je prišel takoj na vrsto proračunskega provizorija. Referiral je baron Niebauer, ki je predlagal, da se proračun odobri. Za njim je govoril dr. Grabmayer. Pečati se je najprej z aneksijo in je z zadovoljstvom konstatiral, da aneksija ni končala z vojno. Potem je govoril o obstrukciji v poslovni zbornici in o spremembni poslovni. Ni mu bilo sicer simpatično, da je tozadnevi predlog izšel iz vrst »Slov. Enotec«, vendar pa ni res, da bi Nemci s to spremembu bili oškodovani, kajti s tem, da je rešen parlament, se zmagale vse stranke. Tudi v svojih političnih konsekvencah spremembu poslovnika Nemcem ne bo škodovala. Seveda se je za Nemce situacija v zadnjih 40 letih poslabšala, ker so med tem drugi narodkulturni gošpodarsko napredovali, ker je vedno bolj znagovala demokratska ideja in ker so tudi Nemci sami delali razne napake in so pred vsem z volilno reformo svojemu posebnemu stanju zadali smrtni udarec. Vendar pa ni opravičena bojan, da bi grozila Nemcem katastrofa. V prihodnje pojde za to, ali je obstrukcija za varovanje politične posesti neobhodno potrebna ali ne. Govornik se ne bojni niti klerikalne niti slovaške večine,

ker je vsaka stalna slovanska, pa tudi seveda nemška, večina za sedaj izključena. In nazadnje sta tu še dva faktorja: gosposka zbornica in pa vladna. Gosposka zbornica pač nikdar ne bo dopustila, da bi kdo v Avstriji Nemci edini, se ni batil ničesar. Z bojem proti obstrukciji še ni opravljeno mnogo; le s tem, da se reši narodnostni boj, le če se približajo drugi drugemu politični voditelji posameznih narodov, bo parlament trajno delozmožen in bo mogel zavzet tisto odločajoče mesto, ki mu v interesu narodov gre. Zato si govornik želi vkljub slabim izkušnjam iz preteklosti nove koalicije. Iskreno pa bi obžaloval, ko bi nastala tudi spremembna sistema. Govornik povdinja simpatije gosposke zbornice napravil sedanju ministru predsedniku in hvali njegovo lojalnost, odkritost ter njegovo korektno objektivnost. Povdinja, da je popolnoma nedopustno vstvariti za sestavo ministra trden matematičen ključ; in to nele zato, ker vidi v tem posezanje v pravice krone, temveč tudi zato, ker bi tako mehanično pojmovanje enakopravnosti peljalo k abnormalnostim v svojih konsekvencah. Govornik želi, da bi Bienerth ostal še dolgo pri krmilu, nemškemu narodu pa kliče: kvišku sre! — Grof Pininski misli da imajo slabe finance svoj vzrok v aneksiji. Upa, da se bo prijateljstvo med Anglijo in Avstrijo zoper obnovilo. Soglaša z zvišanjem davka na pivo, ne pa z zvišanjem davka na dedičine in z zvišanjem osebne dohodarine. — Grof Goess izreka vladu z upanje. Kritizira posamezne postavke proračuna in izjavlja, da ne soglaša z nameravano progresijo osebne dohodarine in z zvišanjem davka na dedičine. Ne postavlja se s tem v službo razrednih interesov, temveč zahteva le, da se za vsak posamezen razred enako skrbi. — Baron Plener misli, da leži vzrok žalostnega finančnega sistema monarhije v prevelikih uradniških plačilih in v pasivnosti državnih železnic. Soglaša z zvišanjem davka na pivo in žganje, ne pa z davkom na mineralne vode. Davek na dedičine je za bližnje sorodnike nedosten, za oddaljene pa polnomna opravičen. Nato se peča govornik s političnimi vprašanji in zavrača pred vsemi očitanje, da je nedelavnost vlade vzrok sedanjemu ostre-

LISTEK.

Ženske so čudne.

Spisal Rud. Maru.

(Dalje.)

Sreča pa le ni bila popolna. Serafin je imela omoženo sestrično, h kateri je velikokrat hodila na obisk. Mož te sestrične je bil nižji uradnik in seznanil sem se z obema pri Serafini. Majer, tako se je pisal, mi je bil takoj nesimpatičen. Bil je velike postave in polnega, bledega obraza z majhnimi očmi, katerih izraza ali barve nisem nikoli mogel spoznati. Bilo je nekaj neodkrivljene, hinavskega v teh očeh in takoj prvič me je ogorčilo to, da je mojo Fino nekako nesramno ogledoval. Tuji mene je nekaj porogljivo premotril. Nasprotno mi je bila gospa precej simpatična, čeprav je bila precej nezadorna in, kolikor sem občeval z njo, tudi plitve izobrazbe. Toliko sem viden, da jo ima mož popolnoma v oblasti in da se ga ona boji; najbrž je bil tudi surov človek. Z Majerjem sem prišel prav redkokdaj v dotiko, morda dvakrat ali trikrat. Spoznala sva oba, da nimava ničesar iskati drug pri drugem.

Tem več je pa Fina občevala pri Majerju. Skoro vsak dan, ko sem

prišel k nji, mi je na vprašanje, kaj je delala, kje je bila, odgovorila: »Bila sem pri sestrični!« V začetku ji nisem nič reklo, ker se mi je zdelo, da je to naravno, ako hodi sestrično obiskovati, ker ni imela drugih sorodnikov in prijateljic. Ker se je pa to vedno ponavljalo tudi ob času, ki je bil zame namenjen, ko je parkrat nisem dobil doma in mi je drugi dan povedala, da je bila z Majerjem na izletu, sem postal ljubosum, ne da bi kaj najmanj slabega pri tem mislil.

V svoji veliki in morda tudi sebični ljubezni sem hotel Fino sam zase imeti in njene ljubezni z nikomur deliti, makar s sestrično. Povedal sem to Fini, pa ni nič izdal.

»S sestrično bom vendar smela občevati,« mi je rekla in občevala dalje in čim pogosteje.

Z sestrično je šel Majer za nekaj mesecev nadomestovat tovariša v drug kraj. Vesel sem bil tega in si mislil, da je zdaj zoper vse dobro. Toda ni minulo pet dni, ko mi pravi Fina:

»Sestrični je mati hudo zbolela in zahteva, da pride k nji. Majer ostane sam z otrokom — imela sta petletnega dečka — zato me prosi sestrična, naj bi jaz za toliko časa vodila gospodinjstvo.«

»Ti ne greš nikamor,« sem ji rekla. »Majer naj si najame koga druga. Drugemu kakor meni in staršem ne bo gospodinjila. Pomisliti

moraš, da si z menoj toliko kakor začočena.«

»Ne bodi vendar tako sebičen,« mi je rekla. »Te prošnje nikakor ne morem odreči sestrični, ker mi ona tudi ničesar ni odrekla.«

»A jaz nočem! Majer mi je zoper človek in rajši te vidim v vsaki, ki je bil zame namenjen, ko je parkrat nisem dobil doma in mi je drugi dan povedala, da je bila z Majerjem na izletu, sem postal ljubosum, ne da bi kaj najmanj slabega pri tem mislil.«

Fina je širinajst dni izstala ter mi med tem časom skoro vsak dan pisala pismo, polno zatrjevanj goreče, nemlinjive ljubezni. To me je malo tolažilo, da sem lažje prenasal ločitev od druge osebe. Ko sem pa na pisalo, da jo običem, mi je je kratko odgovorila, da ni treba, ker se itak skoro vrne. Zopet me je zaskelilo v srcu in skoro bi začel dvomiti v njen ljubezen, kajti mislil sem si, če jaz tako silno teško čakam, da jo zoper vidim, mora biti tudi nji na tem ležeče, da se čimprej snideva.

Naposlед se je vrnila, a tudi Majer je prišel z rodbino kmalu za njo. Snidenje je bilo tako — ne prešeno, ampak več — divje in strastno, da sem mislil, da me bo zadušila. Kaj nehati mi mogla z objemi in po-

ljubi ter vzhicieno skoro ihtec ponavljala: »Moj, moj, samo moj! Ljubite, le te tebe ljubim!«

Vendar sem opazil malo izpremembo na nji. Pogled ji je bil nestalen in oči so se ji svetile večkrat v čudnem ognju, ki ni pomenjal ljubezni, ampak strast. Burni izbruh njenih ljubezni so se večkrat ponavljali in lahko mi verjamem, da sem bil po takih sestankih duševno in telesno utrujen in potret. Saj bi moral biti iz kamna, ko bi se pri takih strasti tudi meni ne vnela strast, ona strast, ki je ne zadovoljujejo samo poljubi in objemi. Toda nisem bil vsiljen, imel sem Fino za čisto in nedolžno in njenega nedolžnosti mi je bila sveta. In ako so pri tem strastnem poljubovanju, prizetju telesa in telesu, v tisti sladki omotici postale moje roke takoreč nevede drzne, se spominjam, da niso čutile odpora, ampak mi je Fina le še bolj trepetala v naročju in se morda tudi tresela, ko se je takoreč zagrizala v moje ustnice.

In ob taki priložnosti, ko se je v meni ves ogenj razvrel, da bi lahko vsak hip izgubil razsodnost, sem še zadnje moči zbral in skoro sirovo pahnil Fino od sebe, kajti ovila se me je tako s svojimi jeguljastimi udi, da sem se je moral s silo ostresti ali pa podleči — strasti.

Ko sem se zganil, da ji odvijem roke od svojega vrata, je odprla po prej zaprte oči in v njih je žarel tak ogenj poželjenja, da se mi je moja

oboževana Fina skoro zastudila. In ko je videla, da jo pahnem od sebe, je tisti ogenj hipoma ugashil v očeh in mrtev skoro top pogled sem se vzel, ko se je kakor brez moči, vsa vela in ohlapna sesela na otoman. In ko sem zgrabil za klobuk ter tekel z sobe, mi ni besedice rekla, ampak padla kakor v nezavesti nazaj v blazine.

V moji ljubezni je zazevala rana, globoka rana, in nezdana praznota se mi je naselila v srcu. Najbolj čudno je pa bilo, da si nisem vedel tolmačiti njenega vedenja in da si nisem bil na jasne, ali je to tako velika ljubezen ali je to nekaj nenormalnega, nekaj histeričnega. Nagibal sem se bolj k prvemu, kajti toliko sem bil o teh stvarjih že poslučen, da nedolžna, neizkušena deklica ne more biti taka, ampak da pride pokvarjenost vedno od druge osebe in da mora že okusiti slast strasti.

Begal sem kakor brezumen okoli in nisem vedel, ali bi Fino obsojal ali bi jo še bolj ljubil, ko sem tako očitno videl, da mi je pripravljena žrtvovati vse. Da bi Fina ne bila več čista in krepostna, mi ni šlo v glavo in očital sem si, da ji delam veliko krvico, ko sploh dvomim v njeni nedolžnosti. V srcu sem jo prosil odpuščanja in prišel končno do sklepa, da je ognjevitost njene ljubezni pripisovati le njenemu živemu in strastnemu temperamenti.

(Konec prihodnjih.)

da. Govornik je uverjen, da centralizem z nemško nadvlasto ni mogoč in da pride do federalizma, do nekega centralističnega federalizma. — Finančni minister Bilinski izjavlja, da je napačno delati aneksijo odgovorno za žalostno finančno stanje. V proračunu ni niti vinjava za Bosno. V finančnem načrtu je kot konsekvenca aneksije le nekaj malega. Finančni položaj je silno slab, in izdatki za aneksijo so vsled tega tem občutnejši. Minister zagovarja vladni finančni načrt. Povdarja, da ima brez novih dakov okoli 70 milijonov krov deficita, če ostanejo izdatki v dosedanji višini. Zato prosi ostale minstre, da se v svojih izdatkih omeje. Zagotavlja, da je absolutna objektivnost zvezda vodnica sedanja vlade. Minister prosi, da se mu odobri proračun. — Dv. svetnik Hlava govorovi o novoslavizmu in povdarja, da temelji na gospodarski in kulturni podlagi in te podlage ne bo nikdar zapustil. Govornik izjavlja, da leži ključ k rešitvi češkega vprašanja v češkem deželnem zboru. Nato se peča s postavkami za visoke šole, zahteva ustanovitev druge češke univerze in govorovi o nedostatkih na praskih visokih šolah. — Slednji govorovi še poročevalec, nato se pa začasni proračun sprejme v drugem in v tretjem branju.

Baron Schwiegel referira o rumunski trg. pogodbini in o pooblastilnem zakonu ter o dodatku glede pospeševanja živinoreje. Sprejeti v vseh branjih. — Slednji se sprejme v vseh branjih še širitveni kontingenčni nakar se seja zaključi.

Ogrsko.

Lukacs in Justh.

Budimpešta, 29. decembra. Lukacs in Justh sta ob 7. zvečer dosegla na Dunaj. Lukacseva avdijenca bo jutri ob 10. Justhova pa ob 11. dopoldne. Najbrže oba že jutri odpotjeta nazaj v Budimpešto.

Friedjung.

Zagreb, 29. decembra. Tukajšnji vladni organ se je obrnil na dr. Friedjunga z vprašanjem, ali je svoje mnenje, da je srbsko - hravška koalicija imela nedovoljene zveze z Belgradom, po procesu spremenil. Dr. Friedjung je telegrafično odgovoril, da svojega nazora ni spremenil in da je njegovo mnenje bilo izpodkopano glede dveh gotovih dokumentov. Vsled te izjave pozivajo listi koalicio, naj Friedjunga zopet toži.

Važen sklep.

Praga, 29. decembra. V včerajnji seji občinskega sveta se je sklenilo zahtevati od poštnega ravateljstva, da v seznamu praskih telefonskih abonentov navaja ulice tudi v nemškem delu samo češko, ker so češka imena ulic nepreveldljiva. (Tudi v Ljubljani bi bil umesten sličen sklep obč. sveta, ker so popolnoma enake razmere. Op. uredn.)

Pred dunajskim porotnim sodcem se je vršila v torek razprava na tožbo znanega voluhina in kronskega svedoka v zagrebskem »veleizdajniškem« procesu Nastića proti dunajskemu odvetniku dr. Zigi Hofmoku.

Z ozirom na to izjavo je sodišče izreklo oprostilno razsodbo.

Dr. Hofmokl: Prosim visoki sodni dvor za oproščenje radi mojih izpadov. Branil sem se samo proti temu, da bi tožitelj opral svojo čast na moje stroške.

Dr. Hofmokl je Nastiću ocital, da je homoseksualen, da je kradel pisma in krisil pisemsko tajnost.

Preklical ni od teh dolžitev niti besedice, podal ni nobene častne izjave, a vendar je Nastić odstopil od tožbe!

To govoriti več, kakor debele knjige.

v zagrebskem »veleizdajniškem« procesu. Da bi vložili tožbo proti Nastiću, se je obrnil na nekega odvetnika v Sarajevu, ki pa mu je odgovoril, da proti Nastiću ne more postopati. Istočasno je vložil tudi kazensko ovadbo proti Nastiću radi gori označenih zločinov.

Dne 12. dec. je izšla v zagrebski »Ustavnost« notica, v kateri se je Nastić norčeval iz njega, češ, da si je premisil vložiti proti njemu tožbo.

Na to Nastićeve izzivanje je on molčal, ker je bila medtem ovadba poslana v Sarajevo v svrhu, da se Nastić zasiši. Dne 28. januarja so ovadbo iz Sarajeva vrnili, češ, da Nastić vključil trikratnemu pozivu ni prišel k zaslisanju, kasneje pa je izginil neznanom kam. Ker je bila nevarnost, da stvar zastara, je na to javno odgovoril na Nastićeva izzivanja. Sicer pa je vsaka beseda, ki jo je napisal v ovadbi, gola in čista resnica.

Predsednik dr. Wach je konstital, da je državno pravdništvo ustavilo kazensko preganjanje Nastića na Mandićovo ovadbo.

D. R. Duniček: Radi neprestanih napadov na njegovo čast in poštenje ni Nastić preostajalo drugoga, kakor da se zateče pred porotno sodiščem. Iz dr. Hofmoklovega govora smo izvedeli, da ga je najela velikosrbska stranka, naj postopa proti Nastiću.

D. R. Matata: Dotični poslanec ni član velikosrbske stranke.

D. R. Hofmokl (v skrajni razjarjenosti): Oni poslanec mi je priporočil Mandića. Bilo bi ponižanje poslanca, ako bi le - ta hotel tožiti Nastića.

D. R. Duniček: Lahko si mislimo, kateri stranki pripada dotični poslanec. Slo se mu je pač za to, da izvede politični trik.

D. R. Hofmokl (ogorčeno kričaje): To je žalitev mojega mandanta, ki jo z vso odločnostjo zavračam. Izjavljam tu slovesno, da lahko dokazemo, da je Nastić kradel pisma.

Nastić: Prosim, gospod predsednik, da bi me ščitili pred takimi napadi.

(Predsednik napravi odklanjajočo gesto.)

D. R. Duniček: Konstatujem, da je državno pravdništvo ustavilo kazensko postopanje proti Nastiću, Mandić pa je svojo tožbo umaknil.

D. R. Hofmokl (skoči pokonci): Ker se mu je gabilo, da bi se z Nastićem sestal v sodni dvorani.

Nastić (ves zmeden in osramočen): Poslal Vam bom svoje sekundante.

D. R. Duniček: Ker je državno pravdništvo ustavilo kazensko preganjanje mojega klienta, je s tem naš smoter dosežen. Ker g. Nastić neče biti maščevalen in animozan, izjavljam tu v njegovem imenu, da s tem umičem tožbo proti dr. Hofmoklu.

Z ozirom na to izjavo je sodišče izreklo oprostilno razsodbo.

D. R. Hofmokl: Prosim visoki sodni dvor za oproščenje radi mojih izpadov. Branil sem se samo proti temu, da bi tožitelj opral svojo čast na moje stroške.

Dr. Hofmokl je Nastiću ocital, da je homoseksualen, da je kradel pisma in krisil pisemsko tajnost. Predklical ni od teh dolžitev niti besedice, podal ni nobene častne izjave, a vendar je Nastić odstopil od tožbe!

To govoriti več, kakor debele knjige.

Slovenska Šolska Matica

Občni zbor »Slov. Šolske Matice« se je vršil v torek popoldne ob 3. uri v veliki dvorani »Mestnega doma« ob prav veliki udeležbi članov in gostov. Otvoril ga je predsednik g. dr. Schreiner in je pred vsem pozdravil hrvaške goste g. prof. Kučero in Balažo, sloven. profesorje in slednjicu tudi Matičarje. Ravno pred 9. leti je bil prvi občni zbor. Danes je torej nekak jubilej. Umesten je zato pogled nazaj in naprej. Naloga »Matica« je dana v pravilih: Predavanja in knjige. Predavanj je bilo precej, vendar pa se vedno premalo. To pa zato, ker jih nihče zahteval ni. Odrekel pa ni odbor nikomur. Predavanja se bodo tudi v prihodnje vršili, kolikor bo le mogoče. »Matica« izdaja redno svoj letopis, ki obravnava dnevna vprašanja, teoretične stvari in prinaša razgled po učiteljstvu.

Knjige, ki jih »Matica« izdaja, so bolj praktične vsebine. Izdal se je lep spominski list za učence, ki zavučajo šolo. Ministrstvo je izrazilo priznanje delovanju »Matica« na ta način, da kupuje nje knjige in jih priporoča v svojem uradnem listu šolan in učiteljstvu v nakupovanje. »Matica« bo nadaljevala to, kar je začela: Čežeti pa mora še nova potjetja: potrebna je realna knjižnica za učence; pa tudi za učitelje bi bila potrebna. Matica je izdala »Učne slike«. Treba pa je tudi pomožne knjige.

na včitalje, ko razlagajo berilo; treba je komentarja k ljudkočoški berilom. Potreben je etimološki slovar. Izdati bi bilo treba komentarje k slovenskim pesnikom in pisateljem. Treba je izdati udila, ki jih ni drugde dobiti, ker so specifična slovenska (slovenska zgodovina, slike znamenitih Slovencev itd.). Za vsa ta podjetja pa je treba veliko denarja. Učiteljstvo»Matico« zelo pozrtvovalno podpiralo. »Matica« napreduje od leta do leta. Vendar jih je še mnogo, ki niso njeni člani. Tudi te bo treba še pridobiti zanjo.

Po tem predsednikovem nagovoru je predaval prof. dr. Iliešić »o načelu in knjižnem jeziku v ljudski šoli«. Oboje, knjižni jezik in narečje, pride v ljudski šolivupotev. Ko otroci vstopajo v šolo, govore le narečje; to je njih individualni jezik. S tem je torej treba računati. V knjigah pa čežito knjižni jezik. V šoli ima teoretično knjižni jezik edino veljavno, faktično pa prihaja na razne načine narečje do veljavne, ki mu ne gre. Vprašanje je, kakšno je razmerje med narečjem in knjižnim jezikom. Narečje je individualni jezik; ne gre ga zatriniti; narečje ni nič pregresnega ali slabega. Ne gre tu niti za vprašanje ali je narečje nekaj pravilnega ali nepravilnega; pri naravnih pojavih po tem ne vprašujemo, če se postavimo na stališče stvari same. Le če se postavimo na stališče knjižnega jezika, se nam narečje kaže kot nekaj nepravilnega. Narečje naj bi bilo izhodišče, knjižni jezik pa svrha. Mogče je, je dopustno, in je potrebno dosegči knjižni jezik, ki ni identičen z narečjem. Vzglede imamo drugod in tudi doma, da se človek more do dobra naučiti jeziku, ki ni njegovo lastno narečje. V Nemčiji je struja, ki hoče knjižni jezik popolnoma izgnati iz šol, zahteva, da se varuje individualnost otrok, ki se kaže v njih narečju. To je posledica Roussauvega naučenja, da je vse dobro, kar je prišlo iz rok božijih. Toda priroda je nepopolna, treba jo je dovrševati in izpopolnjevati. In slednji je knjižni jezik važno prometno sredstvo, občilo. Mora biti vsem umljiv. Mladina naj se uri, učec se dobrega knjižnega jezika. Nam Slovanom manjka koncentracije sil; treba je pozabiti vsak lokalizem, vsm morajo biti eno. Narečje je sicer izhodišče, poznati ga mora učitelj, govoriti pa bi moral vedno in povsod le v knjižnem jeziku. Knjižni jezik in narečje si nista nasprotnika, temveč sta v prijateljskem medsebojnem razmerju.

Lepemu predavanju prof. dr. Iliešića je sledilo dolgotrajno ploskanje. Tajniško poročilo je podal tajnik g. Gabršek. Večinoma je o delovanju »Matic« že vse povedal predsednik v svojem negotovoru. »Matica« je izdala v preteklem triletu 14 knjig v 35.000 izvodih. Naznanja, da se »Matičarjem« tudi prejšnje letne izdaje oddajajo za 4 K. posamezne knjige pa za polovično ceno. Podpor je »Matica« našla v prvi vrsti pri članih, pa tudi razne posojilnice in hranilnice so se jo sponzirajo z darovji. Članov je bilo l. 1907. 1572, leta 1908. 1560 in l. 1909. 1622. »Matica« je v ožji zvezi z društvom hrvaških pedagogov v Zagrebu in sicer na ta način, da dohajajo člani tega društva »Matične« knjige za polovično letnino, t. j. za 2 K, »Matičarji« pa hrvaške za 1 K letno. Predaval so g. prof. Bezjak, Iliešić, Bežek in nadučitelj Finžgar.

Blagajnik Senekovič naznana, da je dne 24. decembra t. l. bilo v blagajni čistega 5784 K. Med dogodki so pred vsem obresti glavnice in članarina. Pregledniki so našli vse v redu, in zato se na predlog navrateljja Matičarje.

Glede nagrad in proračuna se bo odbor ravnal po dosedanjem merilu. Pri volitvah so bili z vzklicem izvoljeni slednji gospodje: predsednik zopet Schreiner, odborniki za Kranjsko: dr. Bezjak, Dimnik, Gabršek in Krusec; za Stajersko: dr. Pivko in za Primorsko: dr. Bežek in Finžgar; namestniki so dr. Iliešić, Mešiček in Apich, pregledovalci računov pa Kecelj, Svetina in Machec.

Predsednik Schreiner k sklepu opozarja na potovanje kot na važno izobraževalno sredstvo in predlaga, naj tudi »Matica« v tem oziru kaj storiti. Naj bi se priredilo potovanje čez Gorenjsko, Trst, Dubrovnik, Bosno in Zagreb. Predlog je bil sprejet in izvolil se je takoj pripravljalni odbor, v katerem so gg. Gártner, dr. Tominšek in Wider ter gd. Mehletova. Predsednik je nato zaključil zborovanje.

nočnega poročila in energičnega protesta narodno - naprednih poslancev zoper predlog, katerega je dr. Lampe utihotapl v kričečem protislovju z najprimitivnejšimi pojmi o parlamentarni dostojnosti in lojalnosti v svoje poročilo, objavljamo ta predlog v slednjem doslovno, česar včerajšnji »Slovenec« iz umevnih razlogov ni upal storiti. Predlog se torej glasi: »Deželni odbor se pooblača, da sme pred izposlovanjem Najvišje sankcije v tem zasedanju sprejetih zakonskih načrtov, oziroma pred izposlovanjem Najvišjega odobrenja deželnozborskih sklepov, bodisi iz lastne iniciative, bodisi po želji vlade potrebne izpreamembe besedila oziroma dočnila (sic!), v kolikor odgovarja to smislu dotičnih zakonskih načrtov in ne zadeva bistvenih določil, z vlogo dogovoriti in izvršiti. — In to se drzne imenovati deželni glavar, vetrus profos klerikalne stranke »pooblasci za zgolj stilistične izpreamembe! — Ker se pripravlja primerna akcija, ki bo menda vendar le v temu človeku enkrat za vselej pogum za najdrznejša zakonolomstva ex praesidio — se vzdržujemo nadaljnega komentarija.

+ Deželni zbor štajerski je imel dne 28. decembra sejo, v kateri se je obravnavalo finančno stanje dežele. Predloga dež. odbora glede naklade na pivo se izroči finančnemu odseku. Sklene se študirati vprašanje zavarovalnice proti ujmanom. Vzhodnoštajersko železnično vprašanje je izvralo daljšo debato, v kateri so posegli tudi slovenski poslanci. Vloženih je bilo več samostojnih predlogov, med njimi predlog posl. Roškarja proti vinskemu davku. Včeraj je imel deželni bor zopet sejo. Ko je prišlo na vrsto poročilo deželnega odbora glede ureditve meje med celjsko mestno občino in okolico, je protestiral posl. dr. Kukovec proti temu, da se iz nacionalno - političnega stališča taka vprašanja rešujejo. Predloga, naj zadevo se enkrat preštudira dež. odbor. Predlog posl. dr. Kukoveca pa pada in obvelja predlog dež. odbora. Ko so se rešile še nekatere peticije se je seja zaključila. Prihodnja seje je v četrtek 30. t. m.

+ Odlikovanje. Gospod ravatelj Stricelj je prejel za svoja trozorna vrativa pri dimnikih na razstavi v Gorici priznalo diplom.

+ Imenovanje pri državni železni. V VIII. siužbeni razred je pomaknjeno adjunkt gosp. Viktor Tschrein in Ljubljani.

+ Iz Šolske službe. Učitelj Ivan Arnšek pride iz Leskovca v Š. Peter pri Ljubljani. — Bivša prov. učiteljica v Moravčah, Evgenija Tekavčič je imenovana za prov. učiteljico v Zgornji Šiški.

+ Slevensko deželno gledališče. Danes, v četrtek se ponavlja za parabonente O. Straussov »Valčkov čar«. — Repertoire za naslednje dni je sledenje: v soboto, dne 1. januarja 1910 popoldne ob 3. se vprizori za otroke C. M. Görnerjeva čarobna pravljica v 6 slikah »Pepelka« z gd. Vero Danilovo v naslovni vlogi; zvečer se pojde tretjič v sezoni za parabonente Risto Savina izvirna opera »Lepa Vida« z go. Nordgartovo, gd. Perslovo ter gg. Fialo, pl. Vulakovcem in Bukšekom. — V nedeljo, dne 2. januarja popoldne ob 3. se igra pri znižanih cenah kot ljudska predstava narodna igra s petjem in godbo »Rokovnjači«; zvečer pa se ponavlja za nepar - abonente E. Kristanov tridejanski igrokaz »Kato Vrankovič«.

V torek, dne 4. januarja se pojde J. Jarnova »Logarjeva Krista«. — Prihodnja dramska noviteta bodo »Gospodje sinovi«, opereta »Ločena žena« in opera »Toska«.

+ 1063 novih naročnikov v enem tednu so pridobili socijaldemokratični zaupniki v Gradcu ter bližnjih triglih za strankin dnevnik »Arbeiterwille«. Slovenski naprednjaki so do novejšega časa v tem oziru prav malo storili. Čas bi bil, da tudi oni počakajo vsaj nekoliko pozrtvovalnosti za napredne ideje. Baš ob novem letu je najprimernejši čas, da izbrisejo slovenski naprednjaki raz sebe male brezbrzosti. Zato pa razširjajte, agitirajte za napredne liste! Čim bolj se bodo širili ti listi, tem

bo obsegal koncert »Slovenske Filharmonije«, nastop znance Pavlihe, petje (solist in kvartet), velekomično rokoborbo, mramornate slike, alegorijo in pa ples. Kdor torej želi preživeti Silvestrov večer v veseli družbi ter se zabavati naj pride v Narodni dom. Na zdar!

Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« otvoril z dnem 2. januarja 1910 svoje običajne društvene plesne vaje za člane ter po njih vpeljane goste in sicer v društveni sobi Narodni dom I. nadstropje desno. Plesne vaje vršile so bodo vsako nedeljo in praznik od 3. do 7. zvečer. Damam dovoljen je vstop le proti izkazu vabilna na dotočno ime. Gospodom se ni potreba z vabili izkazati. — K obilni udeležbi vabi uljudno.

Plesni odsek.

Pevsko društvo »Lipa« se enkrat opozarja na jutrajšnji Silvestrov večer v gostilniških prostorih g. Pavška na Martinoviči. Vstopnina 40 v. Začetek ob 8. zvečer.

V zahvalo gojencev »Ruskega Zjerna« v 297. št. »Slov. Naroda« se je vrnila tiskovna pomoč. Odstavek v drugi vrsti pa srčno zahvaljuje našemu dobremu g. Juliju Trebotu in gospom Dereanijevi in Franji Trebotovi. Se ima glasiti tako-le: »V drugi vrsti pa srčno zahvaljuje našemu dobremu g. Juliju Trebotu in gospom Stefaniji in Franji Trebo.«

Svoj izstop iz odbora »Slov. Filharmonije« je prijavil g. Milan Drachsler. S tem je odložil tudi mesto blagajnika in oddajatelja godbe.

»Društvo slov. trg. potnikov«. Odbor društva se je konstituiral takole: predsednik Vekoslav Dolničar, 1. podpredsednik Fran Rojnik, 2. podpredsednik Miro Domželj, tajnik Richard Sever, tajnika namestnik Dragotin Seljak, blagajnik Makso Arnič, blag. namestnik Dragotin Sirec, edborniki: Gabrijel Brinsek, Dragotin Gaspari, Fran Medic, Fran Renie in Ivan Premelj; revizorja Lavorlav Boršnik in Mirko Teršan. — Letna članarina znaša 26 K in ne, kakor je naš list pomenoma poročal, mesečno 2 K. — Dodatno k svojemu poročilu o veselici društva omenjam, da je na veselicu iz posebne prijetnosti sodelovalo sl. slovensko del. pevsko društvo »Slavec«, ki je za svoje priznano preezino petje žel mnogo zasluge pohvale.

Za mestne uboge je darovali g. Otošlav Beratovič, vodja angleškega skladischa oblek znesek 50 K mesto delitve ob petkih.

Podkovska šola v Ljubljani. Na podkovski soli e. kr. kinetiskske družbe v Ljubljani sprejme se za prvi polletni tečaj 1910, kateri se prične ne 3. januarju, še nekaj učencev. Kovački pomočniki, kateri žele priti v ta tečaj in obiskati tudi tečaj za mesogled, naj nekolekome prošnje takoj vlože na vodstvo podkovske Šole v Ljubljani. — Vodstvo bodo preskrbelo, da dobe vsi revni učenci podpore v znesku 100—120 kron.

Plesni venček državnih slug podružnica Ljubljana priredil se dne 8. prosince 1910 ob 8. zvečer. Plesno godbo oskrbi prijavljena »Slovenska Filharmonija« v Ljubljani. Za zabavo skribi plesni odbor. Vabi se tem potom vse društvenike, prijatelje in znance ter vse, ki se hočejo dobro in prosto razveseljevati na ta plesni venček. Sijajen poset lanskoga leta na venčku državnih slug nam daje upanje, da se slavno občinstvo tudi letos plesa mnogobrojno udeleži in to tembolj, ker je eventualno čisti dobiček tudi letos namenjen v podporo onemoglim ali v bedi se nahajajočim društvenikom in njih vdovom in sirotom. Vstopnina 1 K, nadplačila se hvaležno sprejemajo. Obleke priprosta.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za obč. Moste priredil v prid šolske mladine Silvestrov večer v gostilniških in kavarniških prostorih Ant. Gričarja p. d. pri »Malem slonu« v Novem Vodmatu. Spored: 1. Božično drevo. 2. Tombola. 3. Koriandoli in šaljiva pošta. 4. Slovo straga, prihod in pozdrav novega leta. 5. Godba in ples. 6. Prosta zabava. Začetek točno ob 7. zvečer. Vstopnina 30 v. Predplačila se v dobrodelni namen hvaležno sprejemajo. Pozivamo rodoljubno občinstvo v Vodmatu, naj se te narodne prireditve v čim največjem številu vdeleži.

Skofljici imajo novo podružnico družbe sv. Cirila in Metoda, ki je po svoji delavnosti lahko vzor vsaki trški, pa tudi mestni podružnici. Nele, da je takoj pri ustanovitvi nastopila z zelo častnim številom članov, priredila je poleti lepo veselico, ki je dala glavni družbi več stotakov, a sedaj prireja zaredoma krasno uspele glediške predstave. Taka predstava je bila tudi na praznik 26. t. m. v vrtnem salonu g. V. Ogoreca. Salonek je bil natlačen, prišlo je dosti kmečkega ljudstva, ki se ni moglo načuditi prizorom. Pa tudi več Ljubljancov je prigrala radovednost, ljubezen za našo šolsko družbo in staro prijateljstvo do

prijavljene Ogorečeve gostilne. Toda tudi Ljubljanci, ki so obiskovalci deželnega gledališča, so bili povsem zadovoljni, da, naravnost presenečeni. Najprej so se pokazale jaslice z živimi slikami. Neprekosljivo! Potem so domači diletančki igrali znano glumo »Oče so rekli, da le!« Navada je, da diletančki predstave hvalimo z vsemi mogočimi pretiravanji. Za škofelske igralke in igralce ni treba pretiravanj. Glavno vlogo dr. Ljubislava je imel g. Šiška iz Ljubljane. Domačini si niso dali odreči, da je ta v Ljubljani po poklicu gled. igralec. Odkod bi naj imel tako mojsterni nastop in tako dovršeno masko. Pa tudi njegova soprga Dovoteja (gdē. Erna Ogorečeva) mu ni zaostajala. Najbolj je kmečko ljudstvo občudovalo mesjarja Debevega (čevljarski mojster g. Menard), o katerem je vedelo, da je domačin ter dosedaj ni imel prilike se sukati na održi. Vendar je nastopal in govoril ves čas sigurno in samozavestno, popolnom v smislu vloge. Tudi njegova hči Liza (gdē. Vida Ogorečeva) se je dobro zamislila v svojo vlogo, a nekoliko plahost je bilo še opažati na mladi dekleci. Prihodnjih premagaj gotovo to neizogibno tremo. Da je bil g. Vladimir O. na svojem mestu kot Ljubislavov nečak, pa se itak razume, saj je bil režiser prireditvi. Jako sigurno in dovršeno sta igrali gdē. Milka Hočvarjeva (Avrora Mraková) in gdē. Mieka Rusova (thišna Jerica). Prireditelji so lahko ponosni na krasne uspehe, saj jim je pričalo burno pleskanje, da jih je občinstvo dobro razumelo ter bilo v polni mieri zadovoljno. Posebno hvalježna pa je požrtvovalnim gospodičnam in gospodom glavnemu družbi. Naj bi po zgledu vzorne škofljiske podružnice delovalo vse naše podružnice. Tu smo videli, da je z dobro voljo mogoče tudi na delzeli storiti o vsakem času mnogo za izobražbo in zabavo ljudstva in za našo sveto obrambno stvar.

Pevsko društvo »Zvon« v Smartnem pri Litiji priredil dne 9. januarja 1910 v gostilniški dvorani gosp. E. Lajovicu »pri Oblaku« v Litiji koncert. — Začetek točno ob pol 8. zvečer. — Spored naznanim na vabilih, kateri v kratkem razpošljeno.

Narodna čitalnica v Ribnici priredi s sodelovanjem »Glasbenega društva Ribnica« tudi letos Silvestrov večer v prostorih hotela »Kramar«. Na spored je telovadba, saj tjava enodejanka »Blaznica v I. nadstropju«, zborovo in solo-petje, koničen prizor »Pek in čevljar«, živu podoba ter ples. Kakor druga leta, pridejo gotovo tudi letos ta večer h »Kramarju« vsi, ki hočejo konec starega in začetek novega leta preživeti pri veseli in neprisiljeni zabavi.

Društvo za tujski promet v Rajhenburgu priredi v nedeljo, dne 9. januarja 1910 svoj III. planinski ples: zegrnanje na Kunuc v restavraciji »Unschuld« v Rajhenburgu. Zanimanje za ta ples je po celem Posavju velikansko in priprave se vrše že v polnem obsegu. Ta ples bode nadkrihl vse prejšnje!

Nesreča v kamnolomu. V starem kamnolomu v Aflenu pri Lipnici na Stajerskem so dne 23. t. m. odstranili lesene opore. Vsled tega se je odtrgal velika gruča kamena, ki se je s tako silo valila proti hiši posestnika Haringa, da jo je popolnoma porušilo. Haringovo ženo in enega otroka so izvlekti mrtva iz razvalin, drugi stanovaleci so bili več ali manj ranjeni. Tudi živila je bila pokopana, vendar so se živo rešili.

Sportno društvo »Maribor« ima svoj redni občni zbor v tork, dne 4. januarja 1910 ob 8. zvečer v restavraciji »Narodnega doma«.

Zopet nova nevarnost za Gradec. »Nemškemu« Gradcu res preti pogin. Razen slovenskih hlapcev v mestni klavnicu so zasedli nemški časopisi nevarnost v slovenskih obrninskih vajencih. Le pominite: v nadaljevalnih solah je med 917 učenci 16 Slovincov! Ker je Gradec prestolnica dežele, ki je nad tretjino slovenska, bi smelo biti nad 300 slovenskih vajencev. Z narodnega stališča bo le dobro, ako slovenski starši ne posiljajo svojih sinov v nauke v Gradec, bode vsaj nemštvu prišlo ob glavne stebre, ki jih ima sedaj na Spod. Stajerskem v raznih obrtnikih in rokodelih, ki so se izučili v Gradcu.

Občinske volitve na Koroškem. V Hodisah so zmagalni Slovenci v dveh razredih. Neunškutarjem je prišel pomagat Linhart iz Ptuja. — V Grebinju so vložili Slovenci protest, ker so volili ljudje, ki nimajo v občini volilino pravico. — V občini Marija na Zili pri Beljaku so zmagli nemški nacionalci. — Pri Sv. Štefanu na Zili so zmagli Slovenci. — V Kotljah bodo volitve dne 3. januarja 1910. Dosej sta bila 2. in 3. razred v slovenskih rokah.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredil dne 31. decembra 1909 ob pol 9. zvečer v gostilni pri Molarju prijateljski večer.

Smrtni greh. Prvikrat se je zgodilo v Istri, da je v božični noči zapel duhovnik v latinskom jeziku: »Dominus vobiscum«. Pevec so odgovorili v slovenskem jeziku: »In tvojim duhom!« Ko so odpeli ta odgovor, jih je opozoril duhovnik, da je to smrtni greh, ker se mora boga slaviti samo v latinskom jeziku, ko vendar čudno, da bi se smelo boga slaviti samo v latinskom jeziku, ko je bil vendar božji sin židovskega rodu in latinskega jezika čisto gotovo niti razumel ni.

»La divina commedia« v hrvatskem prevodu. Dantejeva »La divina commedia« izide v kratkem v hrvatskem prevodu. Prevel jo je na hrvatski jezik katoliški škop v Kotoru dr. Uccellini.

Tržaški morilice v Zagrebu prijet. V torki so v Zagreb prijeli delevca Antona Mosmondorfa v trepotku, ko je hotel dvigniti v »Ko-

panziali banki« hranilno vlogo v znesku 380 K, glasečo se na ime I. Tkalcēc. Po aretaciji zasišan je priznal, da je 20. t. m. v Trstu ustrelil svojo gospodinjo Rozo Tkalcēc, kateri je tudi vzel imenovan hranilno knjizico. Zločinka izroča tržaškemu sodišču.

23 oseb utonilo. Iz Novega gra-

da pri Karlovcu poročajo: Na sveti večer je 35 oseb najelo čoln, s katerim so se hoteli prepeljati preko Dobre k polnočnicam v cerkev, ki stoji na drugem bregu. V družbi je bilo več nekoliko vinjenih mladeničev, ki so v svoji razposajenosti jeli gugati čoln. Čoln je po nesreči zajel vodo in se je potapljal v Dobri, ki je bila vsled deževja silno narašla. Vseh 35 oseb je padlo v vodo. Ker je bila voda goboka in je vrhu tega bila še tema, je 23 večinoma mladih ljudi, ki niso znali plavati, izginilo v valovih. Izmed 35 je bilo s teškim trudom rešenih samo 12 oseb.

Sleparske kupčije s srečkami. Kakor se nam naznana od zanesljive strani, so razne tvrdke, ki se perejo s sleparškimi kupčijami s seriskimi in premijskimi srečkami in ki imajo svoj sedež v holandskih mestih in pa v Hamburgu, Frankobrod in Kodanju, svoje poslovanje prenesle tudi na Avstrijsko. V lastnem interesu vsakogar je, da se varuje kakornekoli dotike s takimi podjetji.

Viel se je. Ko je včeraj prišel v neko branjarijo na Poljanški cesti neki 20leten neznan mladenič in tam popil »šiloz« žganja, se je nato neopazovan utihobil v zasebno sobo, kjer je posebno stikal po denarju in dragocenostih. Ker teh ni dobil, je pograbil nek zavitek, v katerem je bila zimska suknja, dve moški oblike in s srebro okovana palica, ter hotel nato s plenom oditi. Pravočasno pa ga je se opazila branjevka in takoj spravila ogenj v streho. Na hrup je prihitel njen mož, ki je neznanec prijel, mu odvzel oblike, potem pa izročil poklicanevu stražniku. Nepridiprav je 1889 v Dravljah rojeni dinar Ignacij Koler, ki je bil zaradi tatvine že šestkrat predkazovan in je odseđel zadnjo trinajstinočeno ječo šele dne 7. t. m. Fant je obhajal božične praznike na prostem. Novo leto pa bode doživel zoper v zaporu e. kr. deželnega sodišča, kamor so ga danes izročili.

Goljufiv vajenec. Predvčerajšnjim je bil aretovan neki 16letni pleskarski vajenec, ki je znal na zvit način pridobivati denar za vsakdanjo potrebo. Ko ga je mojster z denarijem pošiljal v trgovino po barvo, je deček vedno blago jemal na upanje, račune pa je saldiral ter jih oddajal redno svojemu mojstru. Ko ga je predvčerajšnjim mojster poslal po firne, je vajenec napravil zoper stara prakso, a hotel je slučaj, da je prišla goljufija na dan, mladi navrhane pa je bil nato aretiran. Dognalo se je, da je vajenec svojega mojstra na ta način skupno ogoljafal za 276 K 88 v. Pri sebi je imel še 6 K denarja in 22 razglednic, ki so tudi precej sumljive provenience. Oddali so ga e. kr. deželnemu sodišču.

Samoglavec. Včeraj zvečer je prišel na glavno pošto k poštno-hranilnemu uradu neki kročaj z dežele in hotel dvigniti nekaj denarja. Ker se pa njegov podpis ni ujemal z onim v poštno-hranilnimi knjižicami, mu uradnik razumno ni mogel izplačati zahtevane vsote, kar mu je razdelil v sročno prisotnost, ki pri ljubljanskih poštnih uradnikih ni malo znana. Možakar, ki je bil precej okajen, pa je začel postajati surov in razgrajal ter se repenčil toliko časa, da je moral priti stražnik ter vaškega petelina, ki se tudi temu ni hotel ukloniti, odvedel v »kurnik«. Danes je bil možakar vseh drugih misli.

Poskušen samomor. Ko je šel sinoči čez Dolenski most neki 19letni mladenič, bivši dijak, s svojim prijateljem, se je vrgel čez ograjo ter se hotel v samomorilnem namenu spustiti v Gruberjev prekop. Prijetelj ga trenutkom zgrabi za roko ter obdržuje. Ko so mu že pojemale roči, prihiti na pomoč policijski stražnik in pomaga rešiti obupanca. Držeč ga za roko, je mladenič visel na rokah svojih rešilcev med nebom in vodo, katere žritev bi bil gotovo postal, ako bi ga ta dva s težavo ne bila potegnila na most in potem odvedla domov, kjer se je pomiril. Mladiču je bilo baje nenadoma pri sreu tesno, ker ni bil izgotovil vseh sponih ne dopisujem v noben list.

Proti onim pa, ki bi se nadalje trdili, da jaz dopisujem v časopise, primoran budem nastopiti sodnemu potom — ker sem že preveč prebil za grehe drugih.

Mokronog, 28. grudna 1909.

Jožef Tratar, učitelj.

Opomnja uredništva: Potrjuje mo, da g. Tratar ni nikdar nič pisal za naš list.

Ustna voda

„EUODIN“

Specijalitet za kmadice.

Cena 2 kron.

4813 Glavna zalogal tekarna

Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

4800

Knjigovodja

ali knjigovodkinja

se sprejme pri tvrdki L. Perdan v Ljubljani. Plača po dogovoru. Po-

nudbe na tvrdko.

4800

lagubljeno in najdeno. Posestniki

gosp. Franc Bremer je izgubil v po-

slopju davčnega urada bankovce za

50 K. — Delavec Ivan Kavčič je iz-

gubil na južnem kolodvoru niklasto

uro. — Realec Alfonz Škerjanec je izgubil srebrno verižico. — Delavč

v tobačni tovari Matilda Zoretova je iz

Serravalllo

Železnato Kina-Vino

Mnogobrojna razstava na Dunaju 1900:
Državno odlikovanje in delčev diploma
k sestri kolajni.

Povroča voljo do jedi,
okrepde živec, poboljša
kri je
rekonvalsentem —
in malekavnim
zelo priporočeno od zdrav-
niških avtoritet.

Isborni oktak.

Večkrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLLO, t. h. Amalija Štefanec
TEST-Berkovje.

Metarologično poročilo.

Vihina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 730.0 mm.

decen.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	730.0°	53 sl. jvzhod	dež	
"	9. zv.	729.9°	33 sl. svzhod	mehla	
30.	7. zj.	732.2	11 slab jug	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 51°, norm. -26°. Padavina v 24 urah 31 mm.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti naše nad vse ljubljene, srčno dobre soprote, ozir. matere, hčerke in sestre, gospe

Amalije Hrašovec roj. Turk

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem so-rodnikom, prijateljem in znancem za njih tolajo in spremstvo k večnemu početku, kakor tudi darovalcem krasnih vencev.

4849

V Ljubljani, 28. decembra 1909.

Rodbini Hrašovec in Turk.

Nogavice

moške in ženske, z majhno tvorniško napako, prodaja tvornica nogavic pod izdelovalno ceno na kilo. Poizkusni zavoji se oddajajo na željo.

Vprašanja pod "6500 kg na leto" na naslov Rudolf Mosse v Pragi.

Tovarna

z lepo vodno močjo, z poslopij in zemljiščem vred, pri Kamniku, je naprodaj.

Naslov pod "A. A." na uprav. »Slovenskega Naroda«. 4843

Velika razprodaja!

4 pari čevljev
za samo 6 K 75 vin.

Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila, so mi poverili, da velik oddelek čevljev še daleč pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodajam vsakomur par moških in par ženskih čevljev iz črnega ali rjavega usnja s kapicami, za zavezovanje, z močno zbitimi usnjimi podplati, najnovješe oblike, dalej par moških in par ženskih modnih čevljev, vele-elegantnih, liničnih in lahkih. Vsi 4 pari za samo 6 K 75 vin. Za naročitev zadostuje dolgost. Po povzetju razpošilja razpošiljalnika čevljev.

A. Gelb, Krakov št. 332.

Zanima dovoljena ali denar nazaj, riziko torci izključena.

Vinarska in grožnjarska zaloge

• Boniteta in Garantia 4139
ima napredaj

mnogo tisoč hektolitrov
najizbornejšega

vin a

med tem tudi nekaj sladkoga à la
»prosokar«. Na zahtevo se pošljejo
vzoreci.

Ceno posteljno perje

zajamčeno novo in brez prahu, kilo si-
vega perja, puljenega K 140 in boljšega
K 240; kilo polbelgega perja puljenega K 4—
kilo boljšega belega perja puljenega K 6—
primo belega perja, kakor puh K 8—, kilo
veleprima napol puha, belega K 10—; kilo
napol maha, sivega K 52, kilo puha sivega
K 6— in K 8—, kilo puha sivega K 10—,
kilo prsnega puha K 12—.

4145

Narejene postelje

iz gostonitega rdečega, višnjevega, rumenega
ali belega inleta (hankinga), pernic, velikost
170x116 cm z 2 zglavnicama, te dve 80x58
cm, zadost napolnjen, z novim, sivim,
očesnim, košatim in stanovitim perjem
K 16—, napol maha K 20—, maha K 24—,
perni ca same K 9—, 12—, 14—, 16—
zglavnica K 3—, 350, 4— razpošilja po
povzetju, zavojnina posebej, tvornica za
posteljno perje

Anton Posteljak

Graz, Mariahilfstrasse 11.

1594

Srednja včerajšnja temperatura 51°,
norm. -26°. Padavina v 24 urah 31 mm.

Ugodna prilika!

Sode od finega spirita,

iz brastovega lesa, krasni izdelek to-
varne spirite, zelo močne in trpežne
deloma popolnoma nove deloma enkrat
rabljene, velikosti vsebine po 300, 350,
400, 600 do 700 litrov za takojšnjo
rabo vsakih vrst vina najboljše pripo-
ročljivosti odda po prav nizkih solidnih
cenah tvrdka Iv. A. Hartmanna načl.
Avg. Tomazič, Ljubljana, Marije
Terezije cesta.

4415

zmožen slovenskega in nemškega jezika,
se tako spremo kot skladisčnik.

Trgovski pomočnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika,
se tako spremo kot skladisčnik.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

4822

Godba na lok

obstoječe iz samih rutiniranih gdece
od 6 mož naprej, tudi na deželo, pre-
skrbi koncesijonar Karel Bitsch,
Novi Vedmat št. 58, pošta Mesto
pri Ljubljani. 4773

Dijak

so spremo pri prav dobrini.
Stanovanje, hrana, vzgoja in nad-
zorstvo izvrstno. Klavir in vrt na
razpolago. Mesečno 70 kron. 4806

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Priporočamo

za novo leto in predpust
glasovite in zajamčeno naravne pro-
izvode, odlikovane z zlato kolajno.

Sans Souci, Grand crémant
franc. Šampanjec. 4579

Carte d' Or

domača specijaliteta.

Asti spumante

turinska specijaliteta.

Bakarska vodica

primorska specijaliteta.

Gennaro Ossoinack, Reka

pivnica Šampanjca.

Cene nizke. Zahtevajte cenovnik.

Zaloga moke

Vinko MAJDIČ Kranj Peter MAJDIČ Jarše

V Ljubljani: Emonska cesta 2, v Šiski: Jernejeva ulica 231.

Naročila se spremajo v obeh skladisčih in tudi v Ljubljani,
Dunajska cesta 32. — Telefon št. 165.

Karel Meglič

lastnik tvrdke Lavrenčič & Domičelj.
Žitna trgovina.

4452

Podružnica:

v velikanski izbiri.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene. Jesenice, Gorenjsko.

Velikanska zaloga blaga za naročila po meri.

Najlepša in največja zaloga papirnatega
in galerijskega blaga

najbolj pripravnega za

novoletna darila

prodajam radi velikanske zaloge po zelo nizkih cenah.
Da si blago lahko vsak ogleda sem napravil krasno

novoletno razstavo.

Priporočam tudi
velike zaloge načita za božično drevo.
S spoštovanjem

FR. IGLIČ v Ljubljani
trgovina s papirjem in galanterijo.

5674

1910! 1910!

Ravnateljstvo hotela „Union“

udane vabi

na SILVESTROV VEČER

ki se vrati

31. decembra od 8. ure dalje

ob sodelovanju odličnih moči

v veliki dvorani „Uniona“.

Kakor vsako leto, tako se tudi letos hoče ravnateljstvo
hotela „Union“ potruditi, da preskrbi slavnemu občinstvu res
prijetno razvedrilo v zadnjih dneh starega leta, in to ne samo
z bogatim sporedom Silvestrovega večera, ampak tudi po izborni
kuhinja in kleti.

V nadeji, da slavno občinstvo v najobilnejšem številu po-
časti zanimivi Silvestrov večer v „Unionu“, beleži z odličnim
spoštovanjem

ravnateljstvo Grand hotela „Union“.

4848